

De Middelaar Gods en der mensen

Schriftlezing: 1 Timotheüs 2: 1-8

Tekst: 1 Timotheüs 2: 5-6

Heidelbergse Catechismus, Zondag 5, vraag 15; Zondag 6, vraag 16 en 17

Zingen:

Ps. 89: 9

Ps. 106: 13

Ps. 40: 3, 4

Ps. 118: 7

Ps. 85: 3

Want er is één God, er is ook één Middelaar Gods en der mensen, de Mens Christus Jezus; Die Zichzelven gegeven heeft tot een rantsoen voor allen, zijnde de getuigenis te zijner tijd.

Daarbij willen wij ook betrekken wat de Heidelbergse Catechismus zegt.

Vraag 15: Wat moeten wij dan voor een Middelaar en Verlosser zoeken? Antwoord: Zulk Eén, Die een waarachtig en rechtvaardig mens is, en nochtans ook sterker dan alle schepselen, dat is, Die ook tegelijk waarachtig God is.

Vraag 16: Waarom moet Hij een waarachtig en rechtvaardig mens zijn? Antwoord: Omdat de rechtvaardigheid Gods vorderde, dat de menselijke natuur, die gezondigd had, voor de zonde betaalde; en dat een mens, zelf een zondaar zijnde, niet kon voor anderen betalen.

Vraag 17: Waarom moet Hij tegelijk waarachtig God zijn? Antwoord: Opdat Hij, uit kracht Zijner Godheid, den last van den toorn Gods aan Zijn mensheid zou kunnen dragen, en ons de gerechtigheid en het leven zou kunnen verwerven en wedergeven.

Geliefde gemeente, ik wil u vanmiddag eerst even meenemen naar de berg Sinai. Wij weten vanuit de heilsgeschiedenis wat daar gebeurd is. Daar heeft de heilige God door middel van Zijn Zoon Christus de heilige wet laten afkondigen, gegeven op twee stenen tafelen. En we weten dat Mozes op de berg geklommen is, en dat de Heere aan hem bekendgemaakt heeft dat de tabernakel gebouwd moest worden. Dat is het huis des Heeren geweest in die bedeling, waar alles sprak van Gods genade en van Gods recht.

Bij één heilig voorwerp wil ik vanmiddag even stilstaan aan het begin van de prediking, over Christus als de Middelaar Gods en der mensen. Dat heb ik ook wel eens op de catechisatie gedaan, en wellicht kunnen sommigen zich dat nog herinneren, toen ik iets gezegd heb over het brandofferaltaar. Dat was dat eerste heilige voorwerp dat je tegenkwam als je de voorhof binnenging in de tabernakel en later in de tempel.

Wat was dat eigenlijk voor een voorwerp? Jongens en meisjes, misschien weten jullie dat nog wel, en heb je er misschien wel eens een tekening van gemaakt of nagetekend uit de kinderbijbel. Zo'n grote houten kist, weet je wel. Die houten kist moest allereerst gemaakt worden van hout, van sittimhout. Dat was heel sterk, duurzaam hout. Het moest ook een holle kist zijn, met een rooster bovenop en die vier hoornen aan de punten van die vierkante, holle kist.

Maar die kist mocht niet alleen van sittimhout gemaakt worden. Van binnen en van buiten moest heel die houten kist beslagen worden met koper. Waarom? Omdat dat altaar, dat brandofferaltaar, tegen vuur bestand moest zijn. En al was sittimhout inderdaad heel duurzaam hout en ging het heel lang mee, toch kon het in het vuur ook niet bestaan. Ook sittimhout zou uiteindelijk kunnen verbranden. En dat mocht nu juist niet gebeuren met dat brandofferaltaar, want we weten vanuit de Heilige Schrift dat dat brandofferaltaar altijd moest branden. Altijd was daar een vuur op te zien.

Als dan die kist alleen maar van sittimhout gemaakt was, dan hoef ik u toch niet te vertellen wat er binnen korte tijd zou gebeuren. Dan verdween heel het brandofferaltaar, want het was niet bestand tegen het vuur. En daarom had de Heere God gezegd: Mozes, dan moet je degene die dat brandofferaltaar gaan maken ook de opdracht geven om het van binnen en van buiten helemaal te beslaan met koper, want koper kan tegen vuur. En koper zal niet vergaan als daar de offers worden gebracht.

En dan ga ik vanuit de omschrijving van het brandofferaltaar zo aan het begin van Gods Woord heel even naar de Hebreeënbrieff, waar Paulus heel die oudtestamentische eredienst heeft mogen verklaren. En wat hoor ik dan Paulus zeggen in Hebreeën 13 vers 10? Ik hoop dat het weerklank vindt in je hart vanmiddag: *Wij hebben een altaar*. Heb je er ook een? Of niet?

Wat bedoelt Paulus dan? Nee, dan bedoelt hij niet dat altaar dat vroeger stond in de voorhof. Maar als je die tekst gaat opzoeken, dan zul je zien dat het woordje *altaar* met een hoofdletter staat. *Wij hebben een Altaar*. Moet ik nog zeggen Wie het is? Nee toch? Dat is Christus.

En zoals heel lang geleden dat brandofferaltaar uit twee materialen gemaakt moest worden om het tegen het vuur te beschermen, zo is in de volheid des tijds Christus gekomen als Mens en God in één Persoon. Dat hout van het brandofferaltaar is het beeld van Zijn menselijke natuur, en het koper van het brandofferaltaar is het beeld van Zijn goddelijke natuur. En zo is Hij geopenbaard in het Woord van God als de Middelaar Gods en der mensen, om dat hele grote werk te kunnen doen.

Weet u wat? Weet je wat? De toorn van God dragen en tot stilte brengen.

Zo willen wij dan deze middag met de hulp des Heeren gaan luisteren naar de Middelaar Gods en der mensen. Dat is het thema voor de prediking. De Middelaar Gods en der mensen.

We letten op drie gedachten:

1. Zijn mensheid,
2. Zijn Godheid,
3. en Zijn arbeid.

1. Zijn mensheid

Voor ons ligt één van de brieven van Paulus aan zijn geestelijke zoon Timotheüs. Die was op dat moment dominee in Efeze. Hij was geroepen om daar het goddelijke Woord te prediken. Maar er kwam zoveel tegenop. Het viel niet mee voor die jonge Timotheüs om daar zijn werk, in opdracht van zijn Zender, te doen. Te meer omdat er nogal wat dwaalleraars in Efeze rondliepen, die allerlei dwalingen verkondigden.

Eén van die dwalingen was deze: dat Christus geen God en Mens zou zijn in één Persoon. Dat is een zeer on-Bijbelse gedachte, en toch werd die dwaalleer verspreid. Daar moest Timotheüs tegenin gaan. En nu wil Paulus hem een hart onder de riem steken en zeggen: Timotheüs, ga het

maar zeggen. Ga maar zeggen dat het niet klopt. Ga maar zeggen dat Christus wél de Middelaar Gods en der mensen is. De meest unieke Middelaar en Verlosser die er bestaat. Ja, er bestaat er maar Eén van. Predik die twee naturen van Christus maar. Want daarin ligt nu juist dat onbegrijpelijke wonder verklaard, dat goddelozen met God worden verzoend.

En daarom, Timotheüs, *dit is een getrouw woord, en aller aanneming waardig, dat Christus Jezus in de wereld gekomen is, om zondaren zalig te maken.* Begint je ziel ook al te trillen, gemeente, van verwondering? Om zondaren zalig te maken. En verbreekt het ook je hart, als je Paulus hoort zeggen: *van welke ik de voornaamste ben?*

Als Paulus op zo'n wijze zijn geestelijke zoon daarop gewezen heeft in hoofdstuk 1, dan gaat hij in hoofdstuk 2 verder met vermaningen en bevelen. Dan gaat hij het hebben over de erediensten in de jonge gemeente van Efeze. Paulus heeft orde van zaken voor ogen en wil Timotheüs aanwijzingen geven voor de goede orde in de gemeente.

Daarom geeft Paulus aanwijzingen voor de hoorders, voor mannen en vrouwen, en daar horen de kinderen natuurlijk ook bij, die onder de prediking van het Woord komen, en hoe zij zich daar moeten gedragen. Hij geeft vervolgens aanwijzingen hoe ouderlingen en diakenen zich moeten houden in de gemeente. En als hij dat gedaan heeft, dan vraagt hij aandacht voor het openbare gebed, dat gemeenschappelijke gebed dat wij ook kennen in onze erediensten.

Waar gaat Paulus dan op wijzen? Wat is dan een heel belangrijk aspect in het openbare gebed? Zeker, Paulus weet het wel: als dan een dienaar van het Woord in dat gemeenschappelijke gebed als het ware met heel de gemeente voor Gods aangezicht verschijnt, dan mag hij alle noden aan de Heere voorleggen. Geestelijke noden, noden van tijdelijke aard. Daarom mag je natuurlijk niet gaan liggen slapen onder het gemeenschappelijk gebed. Nee, natuurlijk niet. Want dan ben je even op een heilig plekje. Als de dominee begint te spreken tot een heilig God en die hele gemeente meeneemt, van de kleinste tot de oudste toe, ja, dan moet je meezuchten, dan moet je meebidden. Dat moet je niet aan die dominee overlaten. Het is samen een gemeenschappelijk gebed.

En weet je wat wel eens zo'n wonder is? Als je dan later nog wel eens gemeenteleden mag spreken, dat ze zeggen: dominee, u wist niet eens van mijn toestand af. Ik kon er geen woorden meer aan geven. En zo zat ik in de kerk en toen begon u er woorden aan te geven. En ik wist er niets van. Wat een kostbaar geschenk is het gemeenschappelijk gebed.

Ja, dan mogen we alle dingen de Heere voorleggen. Maar Paulus gaat toch zijn vinger ergens bij leggen. Hij zegt: in het bijzonder moet je bidden voor alle mensen. Waarom? Omdat alle mensen wat nodig hebben. En wat hebben nu alle mensen nodig, wil het wel zijn op reis naar de eeuwigheid? We vinden het in vers 4. Daar spreekt hij over God, de Zaligmaker, *Welke wil, dat alle mensen zalig worden, en tot kennis der waarheid komen.*

Is het u misschien wel opgevallen dat in de context van onze tekst regelmatig het woordje *alle* of *allen* wordt gebruikt? Betekent dat dan dat Paulus gelooft dat alle mensen zalig worden en dat de Heere Jezus Zijn rantsoen voor alle mensen gegeven heeft? Nee, dat bedoelt hij niet. Trouwens, dat blijkt ook uit de Griekse grondtekst. Want als het woordje *allen* wordt gebruikt in het Grieks, waarbij echt alle mensen worden bedoeld, dan voegt een Griek voor dat woordje altijd een lidwoord. Als dat lidwoord er in het Grieks niet staat, dan is het een onbepaald getal. En zo komt het ook hier in onze context voor.

Nee, als Paulus hier spreekt over alle mensen, dan zijn dat niet letterlijk alle mensen, maar allerlei soorten van mensen die zalig zullen worden. En het zijn er niet een paar, maar het zal straks een schare zijn die niemand tellen kan. En daar moet allereerst om gebeden worden: om de uitbreiding van Gods Koninkrijk.

Hoe kan dat dan toch? Hoe kan nu zo'n diepgevallen mensenkind zalig worden? Hoe kunnen allerlei soorten mensen zalig worden, van kinderen tot ouderen toe? Nu zegt Paulus: door de Middelaar Gods en der mensen. Dan sluiten de woorden van onze tekst zo nauw aan bij dat onderdeel van de Catechismus dat aan de orde is. Dan mag de leerling ook gaan spreken over de Middelaar Gods en der mensen.

Eerst had hij gezocht naar een middel. *Is er nog enig middel, waardoor wij deze straf zouden mogen ontgaan en wederom tot genade komen?* Maar een middel kan nog van alles zijn. Zo heeft de Catechismus, op grond van Gods Woord, ons geleerd: wil een zondaar verlost worden, dan moet voor de zonde betaald worden. Wil een zondaar zalig worden, wil een zondaar weer rechtvaardig voor God kunnen verschijnen, dan moet voor zijn schuld betaald worden. Dat eist Gods gerechtigheid. En dat moet een mens zelf doen, of een ander in zijn plaats.

Maar de leerling is erachter gekomen dat hij het zelf onmogelijk kan volbrengen, die hoge, rechtvaardige eis, om de toorn van God te kunnen dragen en de schuld te kunnen betalen. En toen de leerling werkelijk geen middel meer tot zijn beschikking had, toen verdween het woordje *middel*. Toen begon er wat anders in zijn hart te spreken: ik heb niet alleen een middel nodig, ik heb een Middelaar nodig. Een Persoon.

Wat is een Middelaar? Het woord dat Paulus gebruikt in onze tekst betekent iemand die tussen twee partijen in gaat staan, die in strijd zijn met elkaar, waar vijandschap gekomen is. En wie zijn dan die partijen die Paulus hier in onze tekst op het oog heeft? Dat bent u en dat is God. Hoort u het? Hoor je het, kinderen, jongeren, ouderen? Vijandschap tussen God en u.

Het is niet aangenaam om te horen, maar van nature zijn wij vijanden van God. En elke zonde die je doet is een bewijs van vijandschap. Het staat toch in de Bijbel: *Het bedenken des vleses is vijandschap tegen God*. Je zou kunnen zeggen: elke zonde is een pijl die je afschiet op het hart van God. Hoeveel pijlen heb je al naar God geschoten? Hoe vaak heb je je pistool al laten afgaan? Elke kogel in de richting van God, dat zijn je zonden. Zo erg is onze vijandschap.

En wil dat goed komen, dan moet er een Middelaar tussen God en u komen. Nu zijn hier nog mensen die geen Middelaar hebben tussen God en hun ziel, en die kunnen vanavond weer rustig op hun bed gaan liggen, en ze zijn hiermee bezig en daarmee bezig, en ondertussen reizen ze naar de eeuwigheid zonder Middelaar.

Moet je eens luisteren wat Job eens zei tegen zijn vrienden: *Daar is tussen ons geen scheidsman, die zijn hand op ons beiden legge*. Bij wie is dat nog zo? Wie zit hier zonder Middelaar, Die tussen u en God in moet treden, wil het goed komen?

Ja, die Middelaar is er. Die wordt ons aangewezen in onze tekst. Maar die Middelaar is ook nog een Verlosser. Want wat is nu de oorzaak dat het niet goed ligt tussen God en onze ziel? Ik heb het net gezegd: dat zijn toch onze zonden. Die liggen ertussen. Ons leven is niet meer in overeenstemming met de heilige wet van God. Ons leven is niet meer in overeenstemming met de grondwet van het Koninkrijk der hemelen. En we hebben het in het verleden vanuit de Catechismus gehoord: we staan in de schuld bij God. En dat is niet een klein hoopje schuld, jongelui. Niet een klein hoopje.

Maar Gods Woord laat ons weten: het is een hemelhoge schuld. Daar kun je niet meer overheen komen en kun je niet meer omheen gaan. Het ligt tussen God en je hart in.

En wil dat weggenomen worden, dan moet dat afdoende middel er toch komen. Weet u het nog van vorige week? De lossing van uw ziel, dat is de betaling van uw schuld. En nu mag Paulus in onze tekst de Middelaar Gods en der mensen aanwijzen, en dan gebruikt hij een woord dat ook Verlosser kan betekenen, in de betekenis van een Borg. Dat is een Persoon Die het afdoende middel heeft tot betaling van uw schuld. Dat is nu die unieke Persoon Die alleen het antwoord weet op die vraag die we vorige week hebben overdacht.

Ja, ik heb het vorige week zo gezegd: Die Christus aan uw hart legt. Aan jouw hart legt. *Wat zal een mens geven tot lossing van zijn ziel?* Want Christus heeft Zijn Kerk losgekocht van de schuld van de zonde, van de macht van de zonde, en dat heeft Hij gedaan met Zijn dierbaar bloed.

Dus als Christus tussentreedt tussen een rechtvaardig God en een goddeloze zondaar, dan kan Hij tussentreden als Middelaar, maar ook omdat Hij Verlosser is. Hij kan de Middelaar zijn omdat Hij als Verlosser Zijn bloed gestort heeft tot betaling van de schuld van Zijn ganse Kerk. En daarmee heeft Christus weggenomen wat er nu ligt tussen God en een zondaar.

En om dat te kunnen doen, moest Christus Mens worden. En dat is Hij ook geworden, gemeente. Echt Mens. *Het Woord is vlees geworden.* Geboren uit de maagd Maria. Jongens en meisjes, in de kribbe van Bethlehem lag een echt baby'tje. Misschien is er kort geleden bij jou ook in de familie een baby'tje geboren en stond je bij dat wiegje, en zag je een echt klein kindje, een echt mensje. Zo is de Heere Jezus geboren in de stal van Bethlehem. Echt Mens. Waarachtig Mens.

Hij was een Mens onder de mensen. Nee, Hij was niet gelijk aan een bepaald soort mensen, maar Hij is alle mensen in alle dingen gelijk geworden, uitgenomen de zonde. En is dat niet openbaar gekomen toen Hij op de aarde was? Want ik heb het u wel eens meer gezegd: Hij heeft niet de menselijke natuur aangenomen die Adam had toen hij net geschapen was, of Eva. Maar Hij heeft de menselijke natuur aangenomen van Adam en Eva na hun val in het paradijs. *God heeft Zijn Zoon gezonden in gelijkheid des zondigen vleses.* Dat betekent dat Hij de gevolgen van de zonde in Zijn lichaam heeft ervaren.

Daarom was Hij soms zo ontzaglijk moe. Daarom heeft Hij pijn geleden. Daarom had Hij bij tijden zo'n dorst. Daarom wist Hij wat het was om honger te hebben, om verdrietig te zijn. Alles wat wij in ons leven kunnen meemaken aan tegenspoed en aan gevoelens heeft Christus ten volle ervaren in Zijn menszijn. Het enige wat Hij als Mens niet had, was zonde. En Hij kon zeggen: *Wie van ulieden overtuigt Mij van zonde?*

Daarom was Hij niet alleen een waarachtig, een echt Mens, maar Hij was ook een rechtvaardig Mens. Daar moet die Middelaar en die Verlosser ook aan voldoen. Hij kan Zelf geen zonde doen. Hij moet zuiver zijn, rechtvaardig zijn, zonder zonde zijn. Zulke mensen worden er niet op aarde geboren. Want wij leren die aangrijpende werkelijkheid, en echt, in het gezinsleven komt het heel snel openbaar als die kleine kinderen groter worden, dat wij in zonde ontvangen en geboren zijn. Als in de weg van de geslachtsgemeenschap een kindje mag ontstaan, dan is dat kindje zondig. Want altijd is daar die erfzonde.

Wie had het ooit kunnen bedenken, dat er toch in deze wereld, terwijl dat de scheppingsorde is, een Kind geboren zou worden zonder zonde? Wie heeft het ooit kunnen uitdenken, dat er uit Maria een jongetje tevoorschijn gekomen is zonder zonde? Het zou in onze gedachten nooit opgeklommen zijn, maar God heeft het van eeuwigheid bedacht. En Gabriël heeft het gezegd

tegen Maria in Nazareth: *De Heilige Geest zal over u komen, en de kracht des Allerhoogsten zal u overschaduwden; daarom ook, Dat Heilige, Dat uit u geboren zal worden, zal Gods Zoon genaamd worden.* Een wonder, toch? In de moederschoot van Maria was een echt Mens en tegelijk een rechtvaardig Mens. O, zie de Mens Christus Jezus. Mens geworden omdat Gods recht eist dat de mens betalen moet.

O, heeft de mens Jezus Christus al waarde voor je gekregen?

Denk het eens een ogenblik in, wat wij gedurfd hebben in ons bonds-hoofd Adam. Wij hebben het gedurfd om als God te willen zijn. Het had nooit gekund, nooit gekund. Maar moedwillig hebben we het wel willen proberen. En we dachten dat het zo zou zijn, want we geloofden de duivel. Als God zijn. En in plaats daarvan stortten we onszelf in de verlorenheid. En om een mensenkind uit die diepe verlorenheid te kunnen redden, gaat God het tegenovergestelde doen. Daar wordt God Mens. En nu kun je nog zalig worden, anders nooit.

Zo heeft God gezorgd voor een waarachtig, rechtvaardig Mens, zodat Hij in een menselijke natuur de zonde kon straffen, en dat een Persoon Die echt Mens is de toorn van God zou kunnen dragen.

Maar, gemeente, als de Heere Jezus Christus nu alleen waarachtig en rechtvaardig Mens zou zijn, en Hij zou zo de kruisdood gaan sterven, zou je dan zalig worden? Nee. Want zo is de eis van God: die Middelaar en Verlosser kan niet alleen een rechtvaardig en een waarachtig Mens zijn, maar Hij moet meer zijn dan dat. Hij moet namelijk ook waarachtig God zijn.

2. Zijn Godheid

Paulus schrijft dat God wil dat alle mensen zalig worden. Allerlei soorten van mensen dus: jonge mensen en mensen in de kracht van hun leven en oudere mensen, rijk of arm, huidskleur maakt allemaal niet uit. Allerlei soorten van mensen zullen zalig worden. En de dichter in het Oude Testament heeft het al gezongen: *Gij hoort hen, die Uw heil verwachten, o Hoorder der gebeên; dies zullen allerlei geslachten ootmoedig tot U treên.*

Waarom? Nu zegt Paulus: *Want er is één God.* En met die ene God, Die alleen bestaat, hebben alle mensen van doen. Buiten deze ene God kan geen mens zalig worden. Dat heeft het volk Israël al van kinds af aan geleerd. Vaders en moeders hebben het hun kinderen ingeprent dat er maar één God is. *Hoor, Israël, de HEERE onze God is een enig HEERE.* En die belijdenis zou niet beperkt blijven tot het Joodse volk, maar in de volheid des tijds zou deze belijdenis ook een plaats gaan krijgen in de christelijke gemeenten uit de heidenvolkeren. Eén God.

En wat komt er nu op aan, gemeente? Dat u niet alleen en dat jij niet alleen gaat belijden: er is één God, maar dat je door genade mag leren belijden met je hart: die ene God is mijn God. Ja, Luther zei het toch: het komt op het *mijnen* van het geloof aan.

Maar hoe kan die ene God nu mijn God worden? Nu mag Paulus het verkondigen, want hij zegt: er is niet alleen één God, er is ook één Middelaar. En weet u wat dat al openbaart vanmiddag? Dat die Middelaar er altijd geweest is, van eeuwigheid tot eeuwigheid. En die Middelaar mag Paulus aanwijzen als de mens Jezus, Die inderdaad de Middelaar der mensen is, maar Paulus mag Hem ook aanwijzen als de Middelaar van God. En dat is Hij van eeuwigheid. Jezus Christus is God Zelf.

Dat belijden wij zo duidelijk en zo helder met de geloofsbelijdenis van Nicéa: *Ik geloof in één Heere Jezus Christus, den eniggeboren Zoon van God, geboren uit den Vader vóór alle eeuwen, God uit God, Licht uit Licht, waarachtig God uit waarachtig God, geboren, niet gemaakt, één van wezen met den Vader, door Welken alle dingen gemaakt zijn.*

Hoort u wat daarin wordt onderstreept? *Waarachtig God uit waarachtig God*. Zo moest die Middelaar ook zijn. Dus niet alleen waarachtig en rechtvaardig Mens, maar ook waarachtig, echt God. Dat was de Heere Jezus en dat is de Heere Jezus. Altijd was er gemeenschap tussen de Vader en de Zoon, als de teerbeminte Zoon van de Vader. Tussen de Vader en de Zoon was een onuitsprekelijk diepe en innige liefdesband. En samen met de Heilige Geest zijn Zij de drie-enige God. Alle eigenschappen die de Vader heeft, heeft de Heere Jezus ook als Zoon van God. En alle eer en heerlijkheid die de Vader ontvangt, ontvangt ook de Heere Jezus als de Zoon van God.

Daarom moeten we ook over de Heere Jezus altijd heel eerbiedig spreken, en niet oppervlakkig, alsof Hij een vriendje van je is. Nee, de Heere Jezus is waarachtig God. En dat maakt Hem nu als Middelaar en Verlosser zo dierbaar, zo gepast. Wat maakt Zijn Godheid Hem als Middelaar onuitsprekelijk rijk. Wat maakt dat de zaligheid van de Kerk des Heeren onbeweeglijk vast.

Waarom? Dan kom ik even weer terug bij de rechtvaardige eis van God. En wat is die eis? God eist betaling voor je schuld. *Wat zal een mens geven tot lossing van zijn ziel?* Ja, dat was de vraag die we vorige week zondagmiddag hebben overdacht, gemeente. Mag ik eens vragen, als knecht van God: hoe bent u met die vraag in de afgelopen week bezig geweest? Want ik heb hem u niet gesteld, maar Christus. Weet je nog? Is het gaan wegen? Is de losprijs gaan drukken op je hart? Is er een antwoord gekomen op die vraag die de Heere Jezus zo heel persoonlijk aan heel de gemeente van Rotterdam-Kralingen heeft gesteld?

Er moet lossing komen. Er moet een losprijs komen die van genoegzame waarde is, zodat God er tevreden mee is tot in eeuwigheid. Ben je er ook achter gekomen dat je hem niet hebt, die losprijs, die lossing? En dat je daarom van nature onder die vloek der wet en onder de toorn van God voortleeft? En als je zo moet sterven, moet je eeuwig betalen, terwijl je het nooit betaald krijgt. Het is te zwaar voor een mensenkind om dat te kunnen dragen.

En als dat een werkelijkheid wordt en je gaat dat geloven, gemeente, en je gaat het toestemmen dat het echt zo is, weet je, dan krijgt Jezus Christus zo'n waarde voor je. Want dan ga je ontdekken: wat ik totaal niet kan, wat ik in de eeuwigheid nooit had kunnen volbrengen, dat heeft Jezus Christus gekund, want Hij is waarachtig God. En omdat Hij waarachtig God is, heeft Hij die onnoemelijk zware toorn van God over u, jou en mijn zonden kunnen dragen. Zo kunnen dragen, ik weet geen woorden te vinden hoe ik het uit moet drukken, maar ik hoop dat u mij een beetje kunt volgen. Wat een kind van God in der eeuwigheid niet kan, zelfs in die eindeloze eeuwigheid niet, heeft Christus samengeperst in drie uren kunnen volbrengen, omdat Hij de Middelaar Gods en der mensen is.

Hij kon het dragen en Hij heeft het gedragen, zodat Hij die toorn van God heeft kunnen stillen. En wat maakt dat voor een schuldverslagen zondaar, die niets meer heeft en niets meer kan, deze Middelaar gepast, dierbaar, noodzakelijk.

Nu heeft God Zelf, o gemeente, wat een wonder toch, wat een wonder toch, nu heeft God Zelf voor zo'n Middelaar en Verlosser gezorgd, Die aan al die eisen voldoet: rechtvaardig, waarachtig Mens en waarachtig God. En als de ware gelovigen Hem zo mogen leren kennen, dan roepen ze het uit: welk een Zaligmaker, welk een liefdevolle Zaligmaker, welk een heerlijke Middelaar, welk een krachtige Verlosser. Nu is het nog mogelijk om zalig te worden, om mijn schuld kwijt te raken.

O gemeente, ik ga het vanmiddag zo zeggen: omdat God de Vader voor zo'n Middelaar en Verlosser heeft gezorgd, ontvangt de Vader waar Hij recht op heeft. Heeft de Vader ontvangen wat Zijn heilig recht eiste? Ja, in Christus. In het volbrachte offer van Christus. O gemeente, dat er nu een Middelaar is, dat er nu een Verlosser is, Die werkelijk aan Gods eis heeft kunnen voldoen. O Heere,

wat zullen we dan nog zeggen? Hoe zullen we U, drie-enige God, naar waarde daarvoor kunnen danken, dat U hulp besteld hebt bij een Held? Dat U Zelf gezorgd hebt voor zo'n Verlosser, voor zo'n Middelaar, voor U en voor Uw volk?

Zijn er die de verwondering voelen op dit moment? Zijn er misschien van die schuchtere zondaren, die het niet meer kunnen bekijken en die met alles zijn vastgelopen en die vanmiddag van Hem mogen horen? Gaat er ook niet een beetje hoop en verwachting komen in je hart, dat er zulk Één is? En je hoeft niet ver te zoeken, want Hij openbaart Zich in het dierbare Woord van God.

En weet u, er is nog iets wat Zijn Godheid zo bijzonder maakt. Nu kan Hij als God de zaligheid verwerven, heb ik zojuist gezegd, maar ook wedergeven. En daarmee wil de Catechismus ons laten weten: Hij heeft niet alleen de zaligheid verworven, maar Hij gaat haar ook toepassen. Hij kan dat ook doen, omdat Hij God is. En wat gaat Hij dan aan die zondaar wegschenken? Nu zegt de Catechismus aan het einde van antwoord 17: *de gerechtigheid en het leven*.

Een zondaar staat niet meer recht voor God. De zonden zitten ertussen. Maar als de Heere Jezus Christus dat nu gaat wegnemen met Zijn bloed, dan ligt er niets meer tussen God en de zondaar die zalig wordt. Dan is er gerechtigheid, rechtvaardigheid. Het wordt in Gods Woord vergeleken met een kleed, een mantel der gerechtigheid, waarmee de Heere een naakte zondaar gaat bekleden. Het is het symbool van de vergeving der zonden door het bloed van Christus.

Op de school van de Heilige Geest gaan Gods kinderen dat stapje voor stapje leren. En hoe doet de Heere dat dan? Door onderwijs te geven over de arbeid van deze Middelaar en Verlosser. Dat is die weg die Hij wilde gaan, waarin Hij het heil bewerkte voor Zijn Kerk.

Zijn arbeid

Wat heeft Christus nu gedaan? *Die Zichzelven gegeven heeft*. Wat een gewilligheid. En als je dan bedenkt waaraan Hij Zichzelf overgegeven heeft, om onder die grote, zware toorn terecht te willen komen, om de vloek van de wet op te willen vangen, om die ontelbare zonden van die ontelbare scharen op Zich te nemen, en Hij boog eronder. Welk een gewillige Zaligmaker, Die Zichzelf in de plaats van goddelozen gegeven heeft.

Ja, voor goddelozen. Voor vijanden. Paulus zegt het ergens: als Hij dat nu nog voor vrienden gedaan zou hebben, dan zou je het nog ergens kunnen begrijpen, hoe uitzonderlijk het ook zou zijn. Maar dat Christus Zichzelf gaat geven, dat Hij Zijn goddelijke heerlijkheid af wil leggen om die menselijke natuur aan te nemen, om dan in die diepe, diepe weg van lijden en sterven terecht te willen komen voor vijanden, dat zou ook in onze gedachten niet opgekomen zijn. Dat zouden wij nooit gedaan hebben. Voor je grootste vijand willen sterven.

En wat zegt Paulus hier? *Die Zichzelven gegeven heeft tot een rantsoen*. Wat betekent dat woordje *rantsoen*? Vorige week ging het over de vraag: *Wat zal een mens geven tot lossing van zijn ziel*? Nu komen we hier het woordje *rantsoen* tegen. Die twee woorden hebben wel heel veel met elkaar te maken en hebben in zekere zin dezelfde betekenis, namelijk dat er betaald moet worden met een prijs die van waarde is, waar God tevreden mee is. Maar toch zit er in het woordje *rantsoen* nog iets extra's, wat het nog dieper maakt als het gaat om de arbeid van de Heere Jezus.

Weet je wat er in dat woordje ook opgesloten ligt? De gedachte van kopen. Jongens en meisjes, dat ga ik aan jullie speciaal eens duidelijk maken. In de tijd van de Bijbel waren er slaven en slavinnen. Dat is natuurlijk een gruwelijke gedachte, dat dat ooit bestaan heeft. Die werden op de markt gekocht en verkocht. Jullie weten wel van iemand uit het Oude Testament die als slaaf werd

verkocht. Dat was Jozef, die in die put zat en met de Midianieten mee moest naar Egypte. En daar in Egypte werd hij verkocht aan Potifar.

Hoe moeten we ons dat voorstellen? Op een dag ging Potifar, of een aantal knechten van Potifar, naar de slavenmarkt. En aan een paal vastgebonden stond Jozef. En Potifar dacht: ja, die wil ik wel als slaaf hebben. En hij ging onderhandelen met die mensen die daar stonden. En ze zijn het over de prijs eens geworden. Dan geeft Potifar het geld aan de slavenhandelaar, en daarmee koopt hij Jozef tot zijn eigendom.

Die gedachte vinden we niet zozeer in het woordje *lossing*, maar wel in het Griekse woord dat hier vertaald is met *rantsoen*. Dus Christus heeft niet alleen de losprijs neergelegd, maar met die losprijs heeft Hij ook wat gedaan. Hij heeft Zijn ganse Kerk losgekocht uit de schuld van de zonde, uit de heerschappij van de duivel. In deze weg heeft Hij die ganse schare Zich tot eigendom gekocht. En dat met Zijn dierbaar bloed.

Dat is de arbeid die Christus gedaan heeft. Een hele zware arbeid. Jesaja heeft het in Jesaja 53 over *de arbeid Zijner ziel*. Moet ik Hem vanmiddag nog voorstellen in Gethsémané, om u te tonen, gemeente, hoe zwaar die arbeid was? Dat Zijn zweet als grote druppelen bloeds werd? Moet ik je opnieuw gaan wijzen op Christus in de drie-urige duisternis, waar Hij uit de diepten van de hel schreeuwt: *Mijn God, Mijn God, waarom hebt Gij Mij verlaten?* Maar in dat geven van dat bloed in Gethsémané, in dat zweeten van die grote druppels bloed, en in die schreeuw die opklimt uit de diepten van de hel, hoor ik Christus dat heerlijke rantsoen geven, en koopt Hij Zijn Kerk tot Zijn eigendom, opdat Zijn Kerk tot God genomen zou worden en nimmermeer van God verlaten zou worden.

O gemeente, wat een wonder als je het weten mag, voor eeuwig gekocht te zijn door het bloed van Christus. En als je die zekerheid nu mist en het is te groot om te geloven, dan mag je met deze woorden op je knieën vallen voor de troon van Gods genade en zeggen: O Heere, hier staat dat er een rantsoen is. Heere, ik heb niets, ik kan er niet bij. Maar wilt U ook mij kopen, Heere Jezus? Wilt U ook mij verlossen van de zonde? Wilt U ook mij loskopen uit de macht en de heerschappij van de duivel? Ja, mag ik Uw eigendom dan zijn?

Dominee, mag je daarom vragen? Mag je dat echt vragen? Wilt u mij dan eens vanuit het Woord laten zien waar staat dat het niet mag? Weet u wat ik in het Woord lees? *Wendt u naar Mij toe, wordt behouden, alle gij einden der aarde; want Ik ben God, en niemand meer.*

Als je dan deze middag deze zeer unieke Middelaar en Verlosser gepredikt wordt, voorgesteld wordt, geschilderd wordt als de enige Middelaar, waarom zou je het dan nog ergens anders zoeken? En als je daarbij dan hoort vanuit deze tekst dat Hij werkelijk het afdoende rantsoen gegeven heeft, Zichzelf gegeven heeft, opdat je Zijn eigendom zou kunnen worden, waarom zou je het dan elders zoeken?

O ja, ik snap de worsteling wel. En ik begrijp het wel. Is het ook voor mij? Nou, luister eens: als je nu weten mag dat je een zondaar bent, en je mag echt geloven dat je de dood verdiend hebt, en je hebt het echt ontdekt dat al je eigen verlossingspogingen er niet meer toe doen, dat die je bij de handen afgebroken zijn, dat het van uw kant, van jouw kant totaal onmogelijk geworden is om een rantsoen te kunnen geven waar God tevreden mee is, als je nu overal mee vastgelopen bent, dan is deze Middelaar en Verlosser voor u.

En als je nu vanmiddag moet zeggen: ja dominee, al die dingen die u noemt, die ken ik zelf ook niet. Ik weet verstandelijk dat ik een zondaar ben. Ik weet vanuit het Woord dat ik straf verdiend

heb. En al die dingen die beschreven staan in Zondag 2 tot en met 5, dominee, ik weet het niet, ik weet het niet. Wie kan het je dan bekendmaken? Wie kan het je dan leren? Diezelfde Middelaar en Verlosser, Die ook een Profeet is. Die als Profeet met de wet in Zijn hand, ga maar kijken naar het begin van Zondag 2, een zondaar aan zijn zonde gaat ontdekken.

Hoe je toestand ook is, of je nu geestelijk leven kent of je loopt in de nood van je leven, of dat je Christus hebt leren kennen of je bent Hem weer kwijtgeraakt, vanmiddag kan ik niets anders en mag ik niets anders dan deze Middelaar en Verlosser voorstellen, aanwijzen en zelfs aanprijzen.

Wee de mens die op zo'n grote Zaligmaker geen acht geeft, het kerkgebouw verlaat en Christus aan Zijn plaats laat. En zalig de mens die bij Christus niet meer vandaan kan blijven, die tegen hoop op hoop vlucht. *Kom ik om, dan kom ik om*, maar wel aan Zijn voeten. Want buiten Jezus is geen leven, maar een eeuwig zielsverderf.

En wat zegt deze Middelaar en Verlosser tegen zondaren die buiten Hem niet meer voort kunnen leven? *Al wat Mij de Vader geeft, zal tot Mij komen; en die tot Mij komt, zal Ik geenszins uitwerpen.*

En daarom, o zondaar, kom.

Amen.